

dios, que son en su guarda, é que les esplaten estos mandamientos que nos ficiemos agora, é que les den este libro escripto, é que lo lean conceieramente en la eglesia, é que ellos lo tengan por testimonio contra si, é a pro de si. E quando este libro les fuere leido conceieramente en la eglesia, é galo dieren, é se razonar algun dellos dend'adantre, que non hy era alora que lo leien, ó dixiere que non sopo que escribieran hy, non aya esperancia iamás quel'crean ninguna excusacion: mas quando quier que aquel enciendo pasare ninguna daquellas cosas que nos defendiemos, non escape de la pena desta ley en ninguna manera. E una de las co-

¹ Toled. entremescieren.

² Toled. en la noble cibdat.

³ Toled. Esc. I. y Malp. I. enero.

GLOSSARIUM

VOCVM BARBARARVM ET EXOTICARVM

QVÆ IN LIBRO JVDICVM CONTINENTVR.

A

- Abineps.** Deinceps.
Aboritare. Decedere, quasi ab orbita deflectere, declinare.
Aborsus. Abortus, partus immaturus.
Abortare. Immaturè parere.
Absconsus. Absconditus. Verbali hoc delectatus imprimis est Jul. Firmicus, qui inde etiam substantivum formavit *absensor*.
Absentia. Defectus.
Accola. Colonus seu adscriptitus, qui simul cum prædio venibat.
Achorous capite vel cervice. Sic melius pro *marcosus* vel *macrosus*. Achorous autem ille est, qui caput habet ulceribus plenum, pute manantibus. Nam *achores*, græc. ἄχορες, ulcera sunt capitis puerorum manantia, quæ Suidas exponit *furfures capitis*.
Actor. Populi rerum vel causarum defensor, patronus. Dicitur etiam *actor regis*, et *actor publicus*.
Adæratio. Ad aris pretium redactio, vel taxatio.
Adaquare. Jumentis aquam ad bibendum porrigerere.
Adcrescere. Evenire, oriri.
Adnotatus. Damnatus, reus.
Adponere. Audere, statuere.
Adpretiare. Pretium statuere, premium rei cuiquam imponere.
Adprobare. Ostendere.
Adprobatus. Convictus.
Adtemptare. Conari, sollicitare.
Adversitas. Incursio, insurreccio.
Advivere. Vivere, superstitem esse.
Adulter. Stuprator, fornicator.
Adulterare. Stuprare, fornicari, virginem corrumpere.
Adulterium. Stuprum, et quævis fornicatio.
Æra. In divisione librorum caput, sectio.
Æterna lex. Lex perpetuò servanda. Idem significat lib. XII. tit. III. l. I. p. 149. *lex jugi temporum æternitate validura*.
Æternum exsilium. Perpetuum, non ad tempus, sed usque ad mortem.
Altare. Ad altare sanctum, vel ad altaria sancta configere. In ecclesiæ vel templo christianorum asylum quærere.
Altarium. Altare.

custodiebat argentum: tum et monetariorum præpositus.

Argenteus. Vetus apud francos et alias gentes septentrionales numerus. Octo argentei uni solidῳ aureo respondebant.

Argenteus. Nummus argenteus. Corruptè dicitur etiam *argencius*, *argencium*, *argenzum*.

Argumentatio. Ars vel strophæ, qua quis fallitur.

Argumentum. Ars, qua quis fallitur, fraus.

Arripennis. Mensura, qua finitores et agrimensoris agros metiuntur. Non una fuit semper et ubi vis *aripennis* mensura.

Arræ. Munera in sponsalibus dari solita.

Artifex. Dolosus, duplex.

Attentare. Conari.

Auctor. Rerum omnium conditor, creator Deus.

Auctoritas. Diploma regis, edictum judicis, constitutio.

Audientia. Consensus, conventus.

Audientia. Judicium.

Auditor. Judex: inquisitor a judece delegatus ad rerum controversiarum veritatem detegendam.

Auditus. Auris.

Autenticum. Originale instrumentum.

B

Basilica. Templum, ædes sacra.

Basilicarum Dei se defensioni commitere. In templo asylum quærere. V. *Ad altaria sancta configere*.

Blasphemare. Deo maledicere, impie loqui.

Blasphemator. Blasphemus, qui Deo maledicit.

Blasphemia. In Deum maledictio, impium verbum.

Beneficium. Compensatio.

Boni homines. Viri probi.

Brumæ. Hyemale tempus. Brumæ dixerunt veteres solstitii hyemalis diem, quo sol ingreditur primum gradum capricornii.

Bucella. Buccella, morsella panis.

Bucellarius. Buccellarius, qui in alterius patrocinio est, et patroni panem edit, cliens, parasitus.

C

Caballus. Equus vilior, qui pistinis, agriculturæ et vecturis mercium inservit.
Calumnia. Poena pecuniaria.
Calx. Plaga vel contusio calce inficta.
Canon. Lex ecclesiastica.
Canon. Pensitatio, pensio annua.
Capita majora. Armenti pecudes, videlicet boves, camelii, cervi, equi, muli.
Capita minora. Gregis pecora, oves nimirum, caprae, porci.
In capite alterius torqueri. Torqueri pro crimine ab alio commiso, ut qui torquetur illud detegat.
Capitulum. Canon ecclesiasticus.
Capitulum. Regia sanctio, ea potissimum quæ edebatur in publicis comitiis, in casibus quos leges non designabant.
Capitulum. Dictum, sententia, causa.
Captiositas. Calliditas, fraudulenta.
Caput. Quodcumque in recensione numerum efficit.
Caracter vel Character. Signum, quod arbori, saxo, aut animanti imprimitur aut inuritur, ut ex eo dignosci possit.
Carcerarius. Carceris custos.
Carica. Patronimicum primò fucus optima: deinde pro omni fico, præsertim arida, dici coepit.
Caricare. Onerare: a carica seu carrica, onus.
Caricare. Onerare, onus imponeare, curru vehere.
Castellum. Parvum castrum; pagus seu vicus fossâ murisque cinctus.
Casus pro ausus, videtur mendum: nam utrumque facile librari confundunt.
Cataplus. Locus conclusus, vel statio munita, quo importantur merces, et inde exportantur.
Catenatum seu Catenatum. Quod catenæ vel carceris nomine commentariensi datur.
Catholicus amor. Charitas, Christi dilectio.
Causa. Judicium, placitum. Inde causam mouere, in causam vocare.
Causare. Litigare, causam agere.
Causatio. Accusatio, lis, controversia.
Celsitudo. Honorarius regum titulus.
Censio. Onus, gravamen.
Censura. Animadversio, castigatio, poena.
Centena. Centum milites, quibus prœter centenarius.
Centenarius. Qui centum militibus prœterat. Veteribus centurio.
Charta. Instrumentum, contractus, conventio.

Chartula. Charta, instrumentum.
Chorus. Templum, altare.
Christianitas. Religio christiana.
Christianus. Ad Christum pertinens, Christi assecla.
Clementissimus. Honorarius imperatorum ac regum titulus.
Clusura. Locus ubi concluduntur aquæ fluminis.
Clusura. Septum in quo bestie custodiuntur.
Cognitor. Cui res pleniùs et clarissima nota est.
Comes. Judex civitatis, præfector, qui civitati præst, in eaque judicis mopus implet.
Christicola. Christi cultor, christianus.
Circulus. Circus, quo dolia et vascula constringi et contineri solent.
Circumcidere. Judaico ritu præputium abscindere.
Circumcisso. Abscissio præputii, qua consignabatur judæorum caro, ut populus ille a ceteris distingueretur.
Clausa. Septum in quo animalia custodiuntur, vel quo vineæ, prata, vel arva muniuntur.
Clausura. Ager sepibus clausus.
Clausura. Locus ubi concluduntur aquæ fluminis. Dicitur etiam clausura, exclusa, conclusio aquarum.
Clementia. Titulus honorarius principi.
Commodum. Stipendum.
Commonitorium. Epistola, qua quis commonetur, ut rem mandatain exequatur.
Comparare. Emere.
Compeditus. In carcere detenus.
Compendium. Precaria, redditus.
Complanare. Diruere.
Componere. Delictum transactione et compositione interveniente expiare ac luere, et cum lesu aut eius hæredibus de multa ac pena propter illud irroganda pacisci.
Componere. Multam pecuniariam à lege definitam, vel à judice pro delicti vel criminis modo et qualitate statutam, solvere.
Componere. Statuere, stabilire.
Compositio. Pecunia summa vel mulcta sotni imposta ad luentum crimen, damnumve retardandum.
Compulsor exercitus. Qui jussu Regis milites in hostem exire compellebat.
Conare. Conari.
Conclusio aquarum. Locus ubi concluduntur aquæ. Dicitur etiam Exclusa.
Conclusum. Ager, seu quivis locus sepibus munitus.
Condamnatio. Delicti pœna, vindicta.
Conducus. Tutela, defensio.

D
Debilis. Vulneratus.

Confugium facere. Confugere, accurrere.
Congermani ad calcem. Filii duorum fratrum.
Conlaqueare. Illaqueare, laqueo constringere, irretire.
Conludium. Dolus, fraus.
Conudium. Collusio, jurgium, rixæ.
Conscientiam juramento expiare. Proprio juramento, vel si oporteat juramento compurgatorium, super objecto criminis diffamati innocentiam probare, ostendere.
Conscientiam Sacramentis purgare. V. Conscientiam jura mento expiare.
Conscius. Complex. Falsitatis conscius, adulterati vel corrupti chiographi particeps.
Consequens. Æquum, justum, fas.
Constitutio. Præstatio, quæ ex constituto exsolvitur.
Contemplatio. Respectus.
Contentio apex. Rixandi, litigandi libido.
Continere. Fovere, custodire.
Contingere. Custodire.
Contropare. Adplicare, comparare.
Contropatio. Quasi contrapactio, ait Dufresnius: compensatio.
Contumelium. Contumelia.
Contumelium corporis. Vulnerus inflictum.
Conventus certantium. Exercitus. Dicitur etiam conventus merentium.
Conventus mercantium. Emporium, forum publicum, nundinae publicæ, feria.
Conventus merentium. Exercitus. Nam merentes hoc loco milites designari censem Dufresni.
Copulum. Copula, copulatio.
Cors vel cortis. Veteribus erat atrium rusticum stabulis et aliis ædificiis circumdatum.
Cotrusos. Qui caput habet ulceribus scatens. Hisp. codd. grotoso.
Creare. Gignere, procreare.
Creatus. Genitus.
Credulitas. Professio fidei.
Criminalis culpa. Crimen capitale.
Compositio. Pecunia summa vel mulcta sotni imposta ad luentum crimen, damnumve retardandum.
Compulsor exercitus. Qui jussu Regis milites in hostem exire compellebat.
Conclusio aquarum. Locus ubi concluduntur aquæ. Dicitur etiam Exclusa.
Conclusum. Ager, seu quivis locus sepibus munitus.
Condamnatio. Delicti pœna, vindicta.
Conducus. Tutela, defensio.

D
Debilitare. Mutilare, truncare.
Debilitare. Vulnerare, inutilem reddere.
Debilitatio. Vulnus.
Debilitatio. Mutilatio.
Debilitatus. Vulneratus.
Debilitatus. Membro aliquo mutilatus.
Decalvare. Ad cutem caput radere.
Decalvatio. Poena ad ignominiam et injuriam per abscissionem capillorum inficta.
Decania. V. Decanus.
Decanus. In re militari qui decem milibus præpositus est, quorum manipulus decanis votatur.
Decimum. Decima, vel decima pars alicujus rei, quæ vice tributi exsolvitur.
Decuria. Nota X. seu incisio facta in arboribus, saxis, aut rupibus.
Defensor. Syndicus, qui negotia civitatis suscepit: tribunus plebis decretis civium electus, ut disciplinae invigilaret, tributa curaret, naucleros et mercatores tueretur &c.
Defrangere. Disrumpere, perdere, incurrum, horridum reddere.
Deligare. Delegare.
Denotatus. Convictus.
Desecare. Secus interpretari, perperam intelligere.
Designanter. Designat.
Designare. Signum vel sigillum tollere, auferre.
Deturatio. Abscissio, læsio.
Devota. Femina, virgo, quæ se Deo vovit.
Differre se. Separari, abesse, abire, discedere.
Difficultas. Difficultas.
Digniter. Dignè.
Dilatatus. Dilatatus, dives factus.
Dilectus. Diligenter conservatus, incolimus.
Diligere. Diligenter servare, incolumem reddere.
Diluere. Demere, radere.
Diæcesanus, a. Diæcesim constituentis.
Disciplina. Flagellatio ex decreto judicis inficta.
Disciplina. Pœna ex decreto judicis inficta.
Disciplinam non ad infamie notam pertinere. Nullam infamie notam viris liberis et ingenuis flagellationi pœnam inurere.
Disponsare. Desponsare, despondere.
Dispositum. Consilium, intentio, animi decretum.
Dissimulare. Differre, reluctari, nolle.
Disturbator. Qui avertit, vel separat aliquem ab alio.
Disturpatus. Deturpatus, foedus, turpis.

D
Divalis. Regius, supremus. Sic Divale officium, munus regium, auctoritas Principis: Divalis ius, divale constitutum, Divalis sanctio, Divale præceptum, Divales litteræ, edictum, lex, mandatum Regis, Imperatoris.
Explorare. Exoscere.

F

Factio. Pravum facinus, malitia, unde factiosus, malitiosus.
Facultas. Quod quisque in patrimonio ac bonis habet. Facultates equestris ordinis pro censu equestri Plinius dixit.

Facundior. Ditior.
Falsare. Adulterare, corrumpere.
Fatigium. Aerumna, molestia, calamitas.

Feria. Quilibet hebdomadæ dies, excepto dominico.
Ferire. Punire, pœnam infligere.
Festum nuptiale. Videtur mendum pro fœdus, ut habet cod. Cardon. Nisi forte nuptiale festum nuptiale pompam significet.

Fidelis. Christianus, catholicus, qui Romanæ Ecclesiae fidem amplectitur.
Fidelis. Subditus, vasallus.
Fides. Secta, credulitas.
Fides religiosa. Fides catholica.
Fiscalis, res fiscales. Quæ ad regium fiscum pertinent.

Fiscalis servus. Qui fisco seu prædio principis deserviebat, eratque ei quodammodo addicetus. Dicebatur etiam fiscalinus.

Flagella sustentare, sustinere. Flagellari.
Flagellis fustigare. Flagellare.
Flagellum. Ictus flagelli.

Flebotomare vel Phlebotomare. Venam incidere.
Flebotomia. Incisio venæ.
Flebotomum. Venæ incisio. Forte scalpellum chirurgicum.

Fortialiter. Potenter, fortiter.
Fossatum vel fossatus. Vallum, fossa.

Fraternitas. Societas inita inter unius ditionis aut regni membra.

Funcio. Tributorum exsolutio.

Fuscare. Maculare, polluere.

Fustigare. Fustibus percutere, cedere.

G

Gardingus. In aula Gothor. Hisp. Regum major quidam et honoratus palati officialis, cui forte commissa erat regis custodia, a teutonic. garde custodia: nisi optimatem palati absolutè significet, a gard, aula, palatum: vel præfectum urbis, si denominatio fiat a gard, urbs.

Genebrosus. Hisp. codd. tinnoso.

Gestum legale. Lex.

Gillonarius, Gellonarius. Qui gillonum seu gellonum curam gerit. Gillo seu gello aquilis sive vasis genus est, quod alias bacalalis dicebatur, à græco βακαλαῖον, ut cognoscimus ex Glossis latino-græcis, ex Isidoro, Patria, &c.

Ccc

Glandifer. Glandibus abundans.
Gloria. Titulus honorarius Regibus et magnatibus concessus.
Gotrosus. V. Cotrosus.
Grandævus. V. Gardingus.
Gratissime. Libentissime.
Gravedo. Afflictio, molestia, pondus. Quandoque etiam gravitatem denotat, constantiam nempe quandam in honestate decorum servandis.
Gravosus. Molestus, incommodus, gravis.
Guardia. Custodia, praesidium, statio. Inde guardiare: guardare, custodire, tueri, defendere.

H

Habitio. Tenuta, possessio.
Hæreditare. Hæreditatem obtinere, succedere.
Hæresum. Pro hæresum, mendum videtur librarii. Fortè pro hæreticorum mendosius: nam Hisp. codd. reddunt los erexit.
Holographus. Græce ὁλόγραφος, pro idiorum; ab ὁλογραφεῖν, integras dictiones scribere. Juris consulti ὁλόγραφοι vocant testamentum, quod testatoris manu perscriptum est, non autem sola subscriptione firmatum.
Honor. Major et excellentior in Ecclesia dignitas ut est episcopatus, presbyteratus.
Hospes. Villa seu pagi incola.
Hostilis. Exercitus irruens.
Humanitatem dare. Hospitio excipere, cibum potumque vita necessarium tribuere.
Humiliare. Dehonestare.
Hymnidicus. Hymnorum, seu carminum qui in Dei laudem dicuntur, auctor, decantator.
Hypochysma, vel Hypochysis. Quædam oculorum infirmitas.

I

Immissor tempestatum. Qui magis præstigiis grandines, procællas, turbines inducere finit.
Immittere. Suadere, consentire.
Impastus locus. Ager cuius herbam vel messem aut fructus bestia paverunt.
Impensio. Donatio.
Importabilis, e. Quod nequit portari, ferri.
Impossibilis. Impotens.
Incantatio. Illusio per magica præstigia, vel phantasmata dæmonum.
Incantator. Qui magicis præstigiis illudere fingit.
Incestivus, Incestiva conjugia. Incestus, incesta conjugia.
Incognitè. Clam.
Indesinens. Perpetuus.
Indicator. Accusator.
Infamium. Infamia, probrum.
Infans. Puer, adolescentulus.

Infantia. Infans.
Inferna. Inferi, loca inferna.
Infidelior vel infidelius. Infidelis, incredulus.
Infidelus. Infidelis, incredulus.
Injuriare. Inferre damnum, nocere.
Inlincer. Contra fas ac jus.
Inlustris pro illustris passim occurrit. Erant autem illustris honoratores, vel hoc titulo donati, quorum gradus Seldenus (lib. de Tit. honor.) aliquie recensent.
Innodatio. Vinculum.
Innotescere. Notum facere.
Innox. Innocens, innoxius.
Inolutus. Insuetus, innatus, naturalis.
Inordinatus. Inordinatus mori dicitur, qui tabulis testamenti non confectis decedit.
Inquietare. Invadere.
Inquietudo. Oppositi, molestia.
Inretractabilis. Irrevocabilis.
Inrumpere. Impedire, prohibere.
Inscribere. Accusare.
Inscriptio. Accusatio coram iudice facta sub quadam formulâ, qua accusator se erga accusatum constringebat, si in probatione decicerit, ut poenam noxiæ subeat.
Insignium. Signum.
Intemporabiliter. Sine tempore, ab æterno, semper.
Intemporaliter. Sine tempore, ab æterno, semper.
Intentio. Lis, contentio.
Intentio. Accusatio.
Interclusus. Implicatus, ligatus.
Intimare. Notum facere.
Inventarium. Descriptio rerum, que post alicuius decessum in illius bonis reperiuntur.
Investire. In possessionem mittere.
Involare. Furari, rapere, vi auferre.
Isox. Salmo, nobilis piscis.
Iterans. Iter faciens, itinerans.
Iteratim. Iterum, secundò, denuo.

J

Jactura. Poena, multa.
Judaizare. Judæorum ritus et mores sectari.
Judea iniquitatis. Judeus iniquus.
L
Labor. Agri cultura.
Labor. Terra arabilis, cultura idonea.
Laborare. Agrum colere.
Laboratum. Agri cultura.
Laicalis. Ad laicum pertinens.
Lavacrum. Baptismus.
Lavacrum sanctum. Baptismus.
Legalis ordo, vel censura. Lex, sanctio.
Legaliter. Legitimè, secundum leges.
Leudes. Milites, legionarii, ministeriales ad expeditionem lecri; vasalli, subditi quos alii homi-

nes vel servientes appellant.
Interdum dicuntur Leudes vassalli nobiliores.
Liberare. Expedire, indicare.
Libertare. Liberum facere, manumittere.
Licenter. Licitè.
Ligamentum. Veneficium et omne maleficii genus.
Linea. Stirps, series cognationis, qua cognati inter se cohærent.
Longevitas. Longum tempus, diuturnitas.
Luna. Quilibet mensis.

M

Machinare. Machinari.
Macrosus capite vel cervice. Mendum videtur pro Achorosus. (V. Achorosus.)
Malacita. Amalecita. V. Amalacita.
Maleficium. Præstigiandi ars, veneficium, magorum supersticio.
Maleficus. Magus, incantator. Vox nota SS. Hieronymo, Augustino, aliquis ecclesiasticis scriptoribus; vulgi consuetudine introducta fuit, ut docet Lactantius.
Mandatum. Procuratio charta.
Mansor. Qui ingenui aut servi agrum excolit.
Marcosus capite vel cervice. Mendum pro Achorosus (V. Achorosus). Marcosus ille esse videatur, qui cervicem habet equinæ similem.
Meliorare. Meliore vel melius reddere. Priv. Adeph. VII. ap. Buriel. DD. 69. in Regia Bibliotheca Matritensi. *Illos priuilegios, quos.... melioravit et confirmavit.*

Meliorari. Convalescere.
Melioratus. Melior, fideignior.
Membrum Christi. Fidelis, christianus.
Mesox. Salmo. V. Iox.
Messivæ ferie. Dies, in quibus ob messium collectionem nullus ad causam dicendam venire cogebatur.
Meta dierum. Tempus præscriptum, dies præfiniti.

Mille vel Millium. Milliare, milliarum, spatium mille passuum.
Milenarius. Qui mille præst militibus.
Molinus, Molinum. Molendinum, domus ubi molitur farina et teritur.
Mortalis culpa. Crimen cuius poena mors est.
Mortalis pena. Poena capitis.
Munificare. Munera largiri.

N

Neomenia. Festum judæorum, quod faciunt in novilunio. Vox græca est: Νέουντια, nova luna, vel novilunium.
Nobilis. Dominus, clarus, illustris.

Gothi, sicut Saxones et aliæ septentrionales gentes divisi sunt in nobiles, ingenuos et servos.
Nolenter. Invite.
Notabilis. Reprehensibilis, notâ dignus.
Notarius vel Notarius publicus. Publicorum instrumentorum scriptor.
Notarius regiæ celsitudinis. Qui in populis regiæ ditioni subjectis suo officio nti, et instrumenta confidere poterat. Eodem sensu *Notarii Regis*, *Notarii Imperiales* in mediâ xvi chartis reperiuntur.
Numerarius. Qui publicum nummum, pecuniam nempe regiam, ex tributis et portoriis et vectigalibus partam, in xaria inferebat.
Numerositas. Multitudo.

O

Obcelatio. Occultatio. **Obcelare** pro celare, occultare invenitur in Concil. Tolet. XIII. cap. XI. **Obhorrescere.** Abhorre, fugere. **Objecio.** Noxa, dannum. **Observantia.** Lex. **Octeni.** Octo. **Omittere.** Dimittere. **Omnem visionem oculorum extinguere.** Oculos eruere. **Omnimodis.** Omnino, omnibus modis. **Omnimodus.** Universalis, omnes complectens. **Oppignorare.** Oppigne:are, pignori tradere. **Ordo.** Statutum, ordinatio. **Ordo. seu Ordo religionis.** Professio monastica. (V. Religio.) **Ordo tonsuræ.** Professio monastica. **Ossum.** Os, ossis.

P

Pacis assertor. Qui sola facienda pacis intentione, regali destinantur auctoritate. Hispanis olim mandaderos de paz.
Pactare. Pacisci, pactum inire.
Palatinum officium. Aulæ regie proceres.
Palatinum officium. Dignitas regni aulica.
Palatum. Domus regia, aula, curia.
Parens. Cognatus, agnatus, sanguine proximus.
Parentalis. Ad parentes pertinens.
Paroecia. Episcopi territorium, tum et ecclesia presbyteri, à græca voce παροικια, quæ significat domorum adiunctionem, seu contiguas habitationes.
Paroecianus. Ad paroeciam pertinens: tum et qui ex paroecia est alicuius episcopi aut presbyteri.
Pars. Quicunque in lite contendit, sive agat sive defendat.

dæus annot. prioribus in Pandectas.
Placið. Sponte, libenter.
Placitum. Conventio, pactum.
Placitum. Lis intentata.
Placitum divisionis. Limes, terminus legitimus, partium consensu vel judicis sententia constitutus.
Plagiare. Per circumventionem de servitio domini abstrahere, ait Lex Salic. Tit. XLI. §. 2. Liberum hominem aut alienum mancipio solo malo vendere, emere, donare, celare.
Plasmatio. Plasma, pigmentum, creatura.
Pleniter. Plenè, omnino.
Plurior. Comparat non vocis plus, ut censem Dufresnius, sed plure pro plus, quo utitur Plautus in Coeco, seu Prædonibus.
Politicum vel Polyptychus. Liber commentarius in quo describantur chartæ donationum, empionum, et acta quævis publica vel domestica: tum et res annaria vel civilis, et ecclesiæ, vel privatæ personarum bona etiam nomine censentur libri censuales, in quibus descripti quotquot censuales ac tributarii erant, ipsaque soluti ratio exarata.
Pomarium. Hortus arboribus fructiferis consitus, ager ubi pomæ nascentur.
Sub penitentia persistere. Poenæ subjacer. Nam penitentia quibusdam media etatis scriptoribus absolutè pro pena dicitur.
Ponderositas. Hernia. Ponderosus enim est qui hernia laborat. (Levit. XXI. 18. 20.)
Ponderosus. Qui hernia laborat. Hisp. Codd. perperam reddunt corcobado.
Populus Dei. Ditio, regnum christiani principis, plebs christiana.
Possessio. Territorium. Aliqui Hisp. Codd. reddunt villa, isla.
In postmodum. In posterum, deinceps.
Potens. Nobilis, dominus, primus.
Potentialiter. Ex auctoritate.
Potestas, Regia potestas. Rex, Princeps.
Potio. Venenum. Codd. Hisp. reddunt yerbas. Inde potionatus, veneno sublatus: et impotionare, veneno propinato extingueare, unde Hispani emponzonar, sicut a potione ponzonia.
Præceptio. Charta regia.
Præpositus. Minor judex qui in pagis et minoribus oppidis res domini aut regis curat.
Prærogare. Præstare.
Presentare. Sistere aliquem.
Præsentialiter. Coram.
Prestare. Permittere.
Prestare. Commodare.
Prestitum. Præstatio, tributum quod domino præstatur.